

Suvestinė redakcija nuo 2015-10-22 iki 2017-04-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [53-1987](#), i. k. 108301MISAK00D1-230

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL CHEMINĖMIS MEDŽIAGOMIS UŽTERŠTŲ TERITORIJŲ TVARKYMO
APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ PATVIRTINIMO**

2008 m. balandžio 30 d. Nr. D1-230

Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [D1-739](#), 2015-10-13, paskelbta TAR 2015-10-21, i. k. 2015-16620

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 6 straipsnio 5 dalimi, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 20 straipsniu ir įgyvendindamas 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL 2010 L 334, p. 17) ir 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/118/EB dėl požeminio vandens apsaugos nuo taršos ir jo būklės blogėjimo (OL 2006 L 372, p. 19), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. birželio 20 d. Komisijos direktyva 2014/80/ES (OL 2014 L 182, p. 52), nuostatas:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, Žin., 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

Nr. [D1-739](#), 2015-10-13, paskelbta TAR 2015-10-21, i. k. 2015-16620

1. Tvirtinu Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimus (pridedama).

2. P a v e d u Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentams ir Lietuvos geologijos tarnybai prie Aplinkos ministerijos kontroliuoti Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimų vykdymą.

APLINKOS MINISTRAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2008 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. D1-230

CHEMINĖMIS MEDŽIAGOMIS UŽTERŠTŲ TERITORIJŲ TVARKYMO APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMAI

I. TAIKymo sritis

1. Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimai (toliau – Reikalavimai) nustato reikalavimus, kuriais siekiama:

1.1. apsaugoti žmonių sveikatą nuo neigiamo cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų poveikio;

1.2. saugoti dirvožemį, gruntą, žemės sluoksnius ir požeminį vandenį nuo galimos taršos vykdant veiklos rūšis, kuriose naudojamos cheminės medžiagos;

1.3. mažinti neigiamą poveikį dirvožemiui, gruntui, gilesniems žemės sluoksniams ir požeminiam vandeniui, su šiais aplinkos komponentais susijusių ekosistemų būklei.

2. Reikalavimai parengti vadovaujantis:

2.1. 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 8 tomas, p. 357);

2.2. 1979 m. gruodžio 17 d. Europos Sąjungos Tarybos direktyva 80/68/EEB „Dėl požeminio vandens apsaugos nuo taršos tam tikromis pavojingomis medžiagomis“ (OL 1980 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 1 tomas, p. 134);

2.3. 2000 m. spalio 23 d. Europos Sąjungos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatančia Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL 2000 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 5 tomas, p. 275);

2.4. 2006 m. rugsėjo 22 d. Europos Komisijos komunikatu dėl dirvožemio apsaugos teminės strategijos (KOM/2006/231);

2.5. 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL 2010 L 334, p. 17).

Papildyta punktu:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, *Žin.*, 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

3. Reikalavimuose nustatomos cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tyrimų procedūros, dirvožemio, grunto ir požeminio vandens užterštumo ribinės vertės, dirvožemio, grunto užterštumo patikslintų ribinių verčių nustatymo tvarka ir pagrindiniai reikalavimai cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymui.

4. Reikalavimai privalomi:

4.1. ūkinės veiklos vykdytojams, eksploatuojantiems Reikalavimų 1 priede nurodytus objektus ar vykdančioms jame nurodytą veiklą ir naudojančioms Reikalavimų 3 priede nurodytas chemines medžiagas;

4.2. teritorijų savininkams ir (ar) naudotojams, kurių teritorijoje buvo vykdoma Reikalavimų 1 priede nurodyta veikla;

4.3. veiklos vykdytojams, vadovaujantis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis 2013 m. liepos 15 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-528 (*Žin.*, 2013, Nr. [77-3901](#)), teikiantiems paraiškas taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (toliau – TIPK) leidimui gauti ar pakeisti ir galutinai nutraukiant pagal TIPK leidimą vykdytą veiklą.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, *Žin.*, 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

5. Reikalavimų nuostatomis rekomenduojama vadovautis teritorijų savininkams ir (ar) naudotojams, ketinantiems parduoti ir (ar) įsigyti teritorijas, kuriose buvo vykdoma Reikalavimų 1 priede nurodyta veikla, tai yra keičiantis teritorijos ir (ar) ūkinės veiklos objekto savininkui ir (ar) naudotojui.

II. NUORODOS

6. Šie Reikalavimai parengti taikant šiuos teisės aktus:

6.1. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymą (Žin., 1992, Nr. [5-75](#); 1996, Nr. [57-1335](#); 2002, Nr. [2-49](#); 2003, Nr. [61-2763](#); 2004, Nr. [60-2121](#); 2005, Nr. [47-1558](#));

6.2. Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymą (Žin., 1995, Nr. [63-1582](#); 2001, Nr. [35-1164](#));

6.3. Žemės gelmių registro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. 584 (Žin., 2002, Nr. [44-1676](#); 2006, Nr. 54-1961);

6.4. Leidimų tirti žemės gelmes išdavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. lapkričio 29 d. nutarimu Nr. 1433 (Žin., 2001, Nr. [102-3634](#); 2005, Nr. 45-1448);

6.5. Aplinkosauginės buitinių nuotekų filtravimo įrenginių įrengimo gamtinėmis sąlygomis taisyklės LAND 21-01, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. 252 (Žin., 2001, Nr. [41-1438](#));

6.6. Poveikio aplinkai vertinimo programos ir ataskaitos rengimo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. D1-636 (Žin., 2006, Nr. [6-225](#));

6.7. Pavojingų medžiagų išleidimo į požeminį vandenį inventorizavimo ir informacijos rinkimo tvarką, patvirtintą Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2003 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-06 (Žin., 2003, Nr. [17-770](#));

6.8. Naftos produktais užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimus LAND 9-2009, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-694 (Žin., 2009, Nr. [140-6174](#));

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, Žin., 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

6.9. Požeminio vandens apsaugos nuo taršos pavojingomis medžiagomis taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 472 (Žin., 2001, Nr. [83-2906](#); 2009, Nr. [24-961](#));

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, Žin., 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

6.10. Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 (Žin., 2002, Nr. [85-3684](#); 2005, Nr. [103-3829](#));

6.11. Skystojo kuro degalinių projektavimo, statybos ir eksploatavimo aplinkos apsaugos (išskyrus oro) reikalavimus LAND 1-2003, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. D1-34 (Žin., 2004, Nr. [34-1114](#));

6.12. *Neteko galios nuo 2013-08-08*

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, Žin. 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

6.13. Nuotekų dumblo naudojimo tręšimui bei rekultivavimui reikalavimus LAND 20-2005, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. D1-575 (Žin., 2005, Nr. [142-5135](#));

6.14. Leidimų atlikti aplinkos taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų tyrimus išdavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio

30 d. įsakymu Nr. D1-711 (Žin., 2005, Nr. [4-81](#));

6.15. Lietuvos higienos normą HN 44:2006 „Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymas ir priežiūra“, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V-613 (Žin., 2006, Nr. [81-3217](#));

6.16. Ekogeologinių tyrimų reglamentą, patvirtintą Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2008 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. 1-104 (Žin., 2008, Nr. [71-2759](#));

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, Žin., 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

6.17. Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546 (Žin., 2009, Nr. [113-4831](#); 2011, Nr. [148-6962](#));

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, Žin., 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

6.18. Žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikaciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. D1-151 (Žin., 2005, Nr. [41-1317](#); 2006, Nr. [45-1633](#));

6.19. Aplinkos atkūrimo priemonių parinkimo bei išankstinio pritarimo gavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. D1-228 (Žin., 2005, Nr. [41-1317](#); 2006, Nr. [59-2099](#));

6.20. Lietuvos Respublikos žemės įstatymą (Žin., 1994, Nr. [34-620](#); 1995, Nr. [53-1294](#); 1996, Nr. [100-2262](#); 1997, Nr. [66-1598](#); 1999, Nr. [64-2075](#); 2000, Nr. [42-1191](#), Nr. [58-1706](#); 2001, Nr. [71-2519](#); 2002, Nr. [74-3141](#), Nr. [102-4551](#));

6.21. Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymą (Žin., 1999, Nr. [13-308](#); 2000, Nr. [85-2566](#));

6.22. LST ISO 5667-11:1998. Vandens kokybė. Bandinių ėmimas. 11-oji dalis. Nurodymai, kaip imti gruntinio vandens bandinius;

6.23. LST EN ISO 5667-3:2006 Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 3 dalis. Nurodymai, kaip konservuoti ir tvarkyti vandens mėginius (ISO 5667-3:2003);

6.24. LST EN ISO 5667-12:1995 (E). Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 12 dalis. Dugno nuosėdų bandinių ėmimo nurodymai;

6.25. LST EN ISO 10381-5:2005 (E). Dirvožemio kokybė. Ėminių ėmimas. 5 dalis. Miesto ir pramoninių sklypų dirvožemio taršos tyrimo vadovas;

6.26. LST EN ISO 10381-1:2005 (E). Dirvožemio kokybė. Ėminių ėmimas. 1 dalis. Ėminių ėmimo programų sudarymo vadovas;

6.27. LST EN ISO 15175:2004 (E). Dirvožemio kokybė. Dirvožemio apibūdinimas pagal gruntinio vandens apsaugą;

6.28. LST EN ISO 15800:2003 (E). Dirvožemio kokybė. Dirvožemio apibūdinimas pagal poveikį žmogui.

III. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

7. Reikalavimuose vartojamos sąvokos:

cheminėmis medžiagomis galimai užteršta teritorija – teritorija, kuri gali būti pavojinga aplinkai ir žmonių sveikatai dėl padidėjusios cheminių medžiagų koncentracijos dirvožemyje, grunte ir (ar) požeminiame vandenyje;

cheminėmis medžiagomis užteršta teritorija – teritorija, kurioje cheminių medžiagų koncentracija dirvožemyje, grunte ir (ar) požeminiame vandenyje viršija ribinę vertę (RV);

cheminėmis medžiagomis užterštos teritorijos tvarkymas – dirvožemio, grunto ir (ar) požeminio vandens išvalymas, jų būklės atkūrimas ir (ar) apsaugojimas nuo tolesnės taršos, siekiant sumažinti pavojų žmonėms ir ekosistemoms. Cheminėmis medžiagomis

užterštos teritorijos tvarkymas apima priemones, skirtas šioms medžiagoms pašalinti, jų koncentracijai sumažinti arba cheminių medžiagų sklidimui sustabdyti ar sumažinti;

cheminių medžiagų patikslinta ribinė vertė (RVp) – cheminių medžiagų koncentracijos ribinė vertė, patikslinta pagal konkrečios teritorijos dirvožemio ir (ar) grunto savybes;

cheminių medžiagų ribinė vertė (RV) – cheminių medžiagų koncentracija tiriamame dirvožemyje, grunte ir (ar) požeminiame vandenyje, kuri, atsižvelgiant į naudojamos teritorijos paskirtį, neribotą laiką, turimomis žiniomis, nekelia pavojaus aplinkai ir žmonėms;

detalusis ekogeologinis tyrimas – tiesioginis žemės gelmių tyrimas, kai įvertinamas cheminių medžiagų paplitimas aplinkoje, jų koncentracijos, užteršto dirvožemio, grunto ir (ar) požeminio vandens kiekis, kita informacija, reikalinga taršos rizikai vertinti ir užterštos teritorijos tvarkymo būtinumui nustatyti;

organinės cheminės medžiagos – visi anglies junginiai, išskyrus jos oksidus, sulfidus ir metalų karbonatus;

preliminarusis ekogeologinis tyrimas – tiesioginis žemės gelmių tyrimas, kai įvertinamas galimas geologinės aplinkos taršos židinio poveikis dirvožemiui, gruntui ir (ar) požeminiam vandeniui ir, vadovaujantis gautais rezultatais, sprendžiama, ar tikslinga atlikti detalųjį ekogeologinį tyrimą;

rizikos įvertinimas – cheminėmis medžiagomis užterštos teritorijos galimo kenksmingo poveikio žmonėms ir aplinkai įvertinimas kiekybiniais ir kokybiniais metodais, atsižvelgiant į aplinkos elementų ir cheminių medžiagų savybes, pastarųjų išplitimą ir atsiradimo tikimybę;

tarša – ūkinės veiklos sukeltas cheminių medžiagų tiesioginis arba netiesioginis patekimas į žemę ar požeminį vandenį, kuris gali kenkti žmonių sveikatai arba aplinkai;

taršos židiny – žemės paviršiuje arba gilesniuose sluoksniuose esanti taršiųjų cheminių medžiagų sankaupa, iš kurios šios cheminės medžiagos patenka į dirvožemį, gruntą ir (ar) požeminį vandenį;

pavojingų medžiagų naudojimas – technologinis procesas, apimantis pavojingų medžiagų gamybą, perdirbimą, išleidimą ar vartojimą, arba technologinis procesas, kuriam tokios medžiagos yra reikalingos;

užterštumo būklės ataskaita (toliau – preliminarųjų ekogeologinių tyrimų ataskaita) – informacija apie dirvožemio (grunto) ir požeminių vandenų užterštumą tam tikromis pavojingomis medžiagomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, Žin., 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

8. Kitos Reikalavimuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės įstatyme, Naftos produktais užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimuose LAND 9-2009, Aplinkos atkūrimo priemonių parinkimo bei išankstinio pritarimo gavimo tvarkos apraše vartojamas sąvokas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, Žin., 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

IV. CHEMINĖMIS MEDŽIAGOMIS UŽTERŠTOS TERITORIJOS NUSTATYMAS, TYRIMAI IR VERTINIMAS

9. Asmenys, nurodyti Reikalavimų 4 punkte, preliminarųjį ekogeologinį tyrimą pagal Ekogeologinių tyrimų reglamento reikalavimus turi atlikti:

9.1. jeigu keičiama teritorijos naudojimo paskirtis (žemės naudojimo būdas) (Reikalavimų 2 priedas) – iki teritorijos naudojimo paskirties pasikeitimo;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, Žin., 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

9.2. jeigu planuojama ar pakeičiama veikla (Reikalavimų 1 priedas) – per 2 metus nuo veiklos rūšies pradžios arba jos pasikeitimo datos, išskyrus 9.4 punkte nurodytus atvejus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, Žin., 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

9.3. jeigu gauna Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – LGT) vertinimo išvadas, parengtas remiantis požeminio vandens stebėsenos ar kitų tyrimų rezultatais, apie preliminarinio ir (ar) detaliojo ekogeologinio tyrimo poreikį – per 2 metus nuo šios išvados pateikimo datos;

9.4. jeigu veiklos, nurodytos Reikalavimų 1 priede, vykdytojas, vadovaudamasis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklėmis, teikia paraišką taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (toliau – TIPK) leidimui gauti ar pakeisti, prieš įrenginio eksploatavimo pradžią arba prieš įrenginio leidimo pakeitimą ir veiklos vykdytojai, galutinai nutraukiantys veiklą, vykdytą turint TIPK leidimą.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, Žin., 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

10. Kai Reikalavimų 4 punkte, išskyrus 4.3 punkte nurodytus veiklos vykdytojus, nurodyti asmenys turi daugiau nei vieną teritoriją ir (ar) ūkinės veiklos objektą ir argumentuotai raštu įrodo, kad per 2 metus atlikti vienkartiniai preliminarinių ekogeologinių tyrimų visose teritorijose ir (ar) ūkinės veiklos objektuose neįmanoma, jie privalo parengti ir su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu (toliau – RAAD) arba su keliais RAAD, jei šie objektai yra skirtinguose RAAD, suderinti preliminarinių ekogeologinių tyrimų programą, kurios įvykdymo terminas negali būti ilgesnis kaip 5 metai. RAAD suderintos preliminarinių ekogeologinių tyrimų programos kopiją per mėnesį pateikia LGT.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, Žin., 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

11. Preliminarinio ekogeologinio tyrimo ataskaita, parengta pagal Ekogeologinių tyrimų reglamento reikalavimus, per mėnesį nuo preliminarinių ekogeologinių tyrimų atlikimo pabaigos turi būti pateikta LGT.

12. Jeigu Reikalavimų 4 punkte nurodyti asmenys Reikalavimų 9 punkte nurodytomis sąlygomis neatliko preliminarinio ekogeologinio tyrimo ir nepateikė preliminarinio ekogeologinio tyrimo rezultatų ataskaitos LGT, RAAD teikia jiems privalomą nurodymą atlikti preliminarų ekogeologinį tyrimą. Reikalavimų 9.4 punkte nurodytais atvejais, neatlikus ir neįvertinus preliminarinio ekogeologinio tyrimo, Aplinkos apsaugos agentūra nepriima paraiškos TIPK leidimui gauti ar pakeisti, nepanaikina TIPK leidimo galiojimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, Žin., 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

13. LGT, vadovaudamasi preliminarinio ekogeologinio tyrimo rezultatais, atlieka preliminarinio ekogeologinio tyrimo ataskaitos vertinimą ir nustato detaliojo ekogeologinio tyrimo tikslumą.

14. LGT preliminarinio ekogeologinio tyrimo ataskaitos vertinimo išvadas pateikia ūkinės veiklos tirtose teritorijose vykdytojams, tirtų teritorijų savininkams ir (ar) naudotojams ir RAAD, kurio teritorijoje yra tirta teritorija.

15. Detalusis ekogeologinis tyrimas pagal Ekogeologinių tyrimų reglamento reikalavimus turi būti atliekamas, jeigu preliminarinio ekogeologinio tyrimo metu ar požeminio vandens stebėsenos, kuri vykdoma Ūkio subjektų požeminio vandens monitoringo vykdymo nustatyta tvarka, metu yra nustatyta, kad dirvožemyje, grunte ir (ar) požeminiame vandenyje cheminių medžiagų koncentracija viršija cheminių medžiagų ribinę vertę (toliau – RV), nurodytą Reikalavimų 3 priede, ir preliminarinio ekogeologinio tyrimo rezultatai rodo,

kad dirvožemio, grunto ir (ar) požeminio vandens tarša gali kelti pavojų aplinkai ir (ar) žmonėms ir tai nurodyta LGT pateiktose preliminarinio ekogeologinio tyrimo ataskaitos tyrimų vertinimo išvadose.

16. Detaliojo tyrimo metu turi būti nustatyta, ar tarša, atsižvelgiant į teritorijos panaudojimą, kelia pavojų žmonių sveikatai. Toks pavojus vertinamas naudojant rizikos įvertinimo procedūras, atsižvelgiant į dirvožemio, grunto savybes ir funkcijas, cheminių medžiagų, preparatų, organizmų ir mikroorganizmų rūši ir koncentraciją, jų rizikos ir išsisklaidymo galimybes pagal Aplinkos atkūrimo priemonių parinkimo bei išankstinio pritarimo gavimo tvarkos aprašą. Taršos pavojaus vertinimas turi būti atliekamas pagal analitinius skaičiavimus pagal Ekogeologinių tyrimų reglamentą arba modeliavimo būdu, naudojant taršos rizikos vertinimui skirtą programinę įrangą. Vertinant taršos pavojų, būtina atsižvelgti į planuojamą tiriamos teritorijos naudojimo paskirties keitimą, jei tai yra žinoma prieš pradedant detalųjį ekogeologinį tyrimą. Atliekant vertinimą rekomenduojama vadovautis LST EN ISO normatyvinių dokumentų [6.27; 6.28] nurodymais.

17. Atlikus detalųjį ekogeologinį teritorijos tyrimą, nustatyta cheminių medžiagų koncentracija dirvožemyje ir (ar) grunte patikslinama apskaičiuojant cheminių medžiagų patikslintą ribinę vertę (toliau – RVp) pagal Reikalavimų 4 priede pateiktas formules, o apskaičiuotos vertės lyginamos su RV vertėmis, nurodytomis Reikalavimų 3 priede.

18. RVp nustatymo tikslas – tikslinti RV vertes, atsižvelgiant į tiriamo dirvožemio, grunto organinės medžiagos ir molio dalelių kiekį. RVp netaikomas požeminiam vandeniui.

19. Nustatytomis RVp vertėmis reikia vadovautis rengiant cheminėmis medžiagomis užterštos teritorijos tvarkymo darbų projektinę dokumentaciją, atliekant šiuos darbus ir vykdant kontrolę.

20. Reikalavimų 4 punkte nurodyti asmenys, gavę LGT vertinimo išvadą apie detaliojo ekogeologinio tyrimo tikslumą, detalųjį ekogeologinį tyrimą turi atlikti per 1 metus nuo šių išvadų gavimo datos. Tais atvejais, kai Reikalavimų 4 punkte nurodyti asmenys turi daugiau nei vieną teritoriją ir (ar) ūkinės veiklos objektą ir argumentuotai raštu įrodo, kad per 1 metus atlikti detalųjų ekogeologinių tyrimų visose teritorijose ir (ar) ūkinės veiklos objektuose neįmanoma, jie privalo parengti ir su RAAD arba su keliais RAAD, jei šie objektai yra skirtinguose RAAD, suderinti detalųjų ekogeologinių tyrimų programą, kurios įvykdymo terminas negali būti ilgesnis kaip 3 metai. RAAD suderintos detalųjų ekogeologinių tyrimų programos kopiją per mėnesį pateikia LGT.

21. Detaliojo ekogeologinio tyrimo ataskaita, parengta pagal Ekogeologinių tyrimų reglamento reikalavimus, per mėnesį nuo detaliojo ekogeologinio tyrimo atlikimo pabaigos turi būti pateikta LGT.

22. Jeigu Reikalavimų 4 punkte nurodyti asmenys Reikalavimų 15 punkte nurodytomis sąlygomis neatliko detaliojo ekogeologinio tyrimo ir nepateikė detaliojo ekogeologinio tyrimo rezultatų ataskaitos LGT, RAAD teikia jiems privalomą nurodymą atlikti detalųjį ekogeologinį tyrimą.

23. Detaliojo ekogeologinio tyrimo ataskaitos vertinimo išvadose LGT, atsižvelgusi į joje pateiktus taršos pavojaus vertinimo duomenis ir patikrinusi jų patikimumą, turi nurodyti, ar cheminėmis medžiagomis užterštos teritorijos tvarkymas yra būtinas, siekiant apsaugoti aplinką nuo taršos pasekmių.

24. LGT detaliojo ekogeologinio tyrimo ataskaitos vertinimo išvadą Ekogeologinių tyrimų reglamente aprašyta tvarka pateikia ūkinės veiklos tirtoje teritorijoje vykdytojams, tirtų teritorijų savininkams ir (ar) naudotojams ir RAAD, kurio teritorijoje yra tirta teritorija.

V. REIKALAVIMAI CHEMINĖMIS MEDŽIAGOMIS UŽTERŠTOS TERITORIJOS TVARKYMU

25. Cheminėmis medžiagomis užterštos teritorijos tvarkymo poreikis nustatomas atlikus užterštos teritorijos detalųjį tyrimą, įvertinus gautus tyrimų rezultatus ir atsižvelgiant į jos

panaudojimą dabar ir patvirtintą naudojimą ateityje pagal Aplinkos atkūrimo priemonių parinkimo ir išankstinio pritarimo gavimo tvarkos aprašą.

26. Atlikus detalųjį ekogeologinį tyrimą, nustatomas taršos plėtros rizikos laipsnis, numatomos aplinkosauginės priemonės taršai likviduoti (mažinti ar stabilizuoti). Tarp tokių priemonių gali būti cheminėmis medžiagomis užterštos teritorijos tvarkymas likviduojant taršos židinį.

27. Savaiminis teritorijos apsivalymas gali būti laikomas cheminėmis medžiagomis užterštos teritorijos tvarkymu, jeigu joje vykdoma pagal Ūkio subjektų požeminio vandens monitoringo vykdymo tvarką patvirtinta dirvožemio, grunto ir (ar) gruntinio vandens stebėsena rodo dirvožemio, grunto ir (ar) gruntinio vandens būklės gerėjimą.

28. Užterštą teritoriją būtina tvarkyti:

28.1. jeigu preliminarinių ekogeologinių tyrimų metu nustatyta akivaizdi tarša (teršiančių medžiagų šaltiniai žemės paviršiuje, požeminėse komunikacijose ir pan.);

28.2. jeigu po detaliųjų ekogeologinių tyrimų nustatyta, kad teritorijos dirvožemyje, grunte cheminių medžiagų koncentracija yra didesnė už RVp (Reikalavimų 4 priedas);

28.3. cheminių medžiagų koncentracija požeminiame vandenyje yra didesnė už RV (Reikalavimų 3 priedas) ir gali kelti pavojų požeminio vandens išteklių naudojimui ar su juo susijusioms kitoms ekosistemoms.

29. Cheminėmis medžiagomis užterštos teritorijos tvarkymas vykdomas remiantis pagal Ekogeologinių tyrimų reglamentą parengtu tvarkymo planu. Už tvarkymo plano parengimą, tvarkymo būdo pasirinkimą ir tvarkymo įgyvendinimą atsakingas teritorijos savininkas ir (ar) naudotojas ir (ar) ūkinės veiklos vykdytojas pagal Aplinkos atkūrimo priemonių parinkimo bei išankstinio pritarimo gavimo tvarkos aprašo reikalavimus. Tvarkymo planas, išskyrus 28.1 punkte nurodytus atvejus, turi būti rengiamas ir įgyvendinamas vadovaujantis jau atliktų preliminarinio ir detaliojo ekogeologinių tyrimų rezultatais ir, jeigu to reikalauja taikytinų tvarkymo metodų technologija, atliktais papildomais ekogeologiniais tyrimais pagal Ekogeologinių tyrimų reglamentą. Esant 28.1 punkte nurodytoms sąlygoms, ekogeologiniai tyrimai atliekami tiek, kiek jų reikia likvidavimo planui parengti pagal Aplinkos atkūrimo priemonių parinkimo bei išankstinio pritarimo gavimo tvarkos aprašą.

30. Cheminėmis medžiagomis užterštos teritorijos tvarkymui reikalingų priemonių parinkimas atliekamas pagal Aplinkos atkūrimo priemonių parinkimo bei išankstinio pritarimo gavimo tvarkos aprašo reikalavimus.

31. Užbaigus cheminėmis medžiagomis užterštos teritorijos tvarkymą, atliktų darbų ataskaita per mėnesį nuo darbų pabaigos turi būti pateikta LGT.

32. LGT per 30 darbo dienų parengia vertinamąjį išvadą Ekogeologinių tyrimų reglamente aprašyta tvarka pateikia ūkinės veiklos tirtose teritorijose vykdytojams, tirtų teritorijų savininkams ir (ar) naudotojams ir RAAD, kurio teritorijoje yra tirta teritorija.

33. LGT atlieka cheminėmis medžiagomis užterštos teritorijos tvarkymo darbų ataskaitos vertinimą. Įgyvendintų aplinkos atkūrimo priemonių vertinimo išvadose nustatoma, ar įgyvendintos aplinkos atkūrimo priemonės užtikrina, kad nėra didesnio pavojaus dėl galimo neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai. Tokiu atveju LGT patvirtina, kad papildomų aplinkos atkūrimo priemonių sprendimo priėmimo metu nereikia taikyti. LGT gali patvirtinti, kad papildomų aplinkos atkūrimo priemonių sprendimo priėmimo metu nereikia taikyti ir tokiu atveju, jeigu priemonių, kurių reikėtų imtis norint pasiekti pirminę būklę arba panašų lygį, kaštai būtų neproporcingi aplinkos gautai naudai, išskyrus įstatymuose numatytus atvejus.

34. RAAD, vadovaudamasis LGT vertinamosiomis išvadomis, nurodo ūkinės veiklos tirtose teritorijose vykdytojams, tirtų teritorijų savininkams ir (ar) naudotojams būtinas priemones cheminėmis medžiagomis užterštos teritorijos tvarkymui.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. Jeigu kituose teisės aktuose numatyti kitokie reikalavimai tam tikromis cheminėmis medžiagomis užterštos teritorijos tyrimui ir tvarkymui, galioja kitų teisės aktų nuostatos.

36. Asmenys, pažeidę Reikalavimų reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

POTENCIALIAI DIRVOŽEMIO, GRUNTO IR POŽEMINIO VANDENS TARŠIŲ VEIKLOS RŪŠIŲ IR STACIONARIŲ ŪKIO OBJEKTŲ SĄRAŠAS

1. Energetikos pramonė:

- 1.1. kuro deginimas įrenginiuose, kurių bendra vardinė (nominali) šiluminė galia lygi arba didesnė kaip 50 MW;
- 1.2. naftos ir dujų perdirbimas;
- 1.3. kokso gamyba;
- 1.4. anglies dujų fiksavimas ar suskystinimas; kito kuro dujų fiksavimas ar suskystinimas įrenginiuose, kurių bendra nominali šiluminė galia yra lygi arba didesnė kaip 20 MW;
- 1.5. skysto kuro degalinės, kurių talpyklų tūris daugiau kaip 30 m³ arba kurių pajėgumas daugiau kaip 500 m³/metus;
- 1.6. naftos produktų saugyklos, kurių talpyklų tūris daugiau kaip 100 m³;
- 1.7. kieto kuro (išskyrus biokurą) saugojimo aikštelės, sandėliai, kai jų pajėgumas daugiau kaip 1000 tonų per metus;
- 1.8. kitos saugyklos (asfaltbetonio, mineralinių dervų, asfalto, gudrono saugyklos >5,0 t), netaikoma laikinoms saugykloms statybinėse aikštelėse.

2. Metalų gamyba ir apdirbimas:

- 2.1. metalo rūdos (įskaitant sulfidinę rūdą) kalcinavimas arba kaitinimas;
- 2.2. ketaus arba plieno (pirminis arba antrinis lydymas) gamyba, įskaitant tolydinį liejimą, kai pajėgumas didesnis kaip 2,5 tonos per valandą;
- 2.3. juodųjų metalų apdirbimas:
 - 2.3.1. karšto valcavimo staklių, kurių pajėgumas didesnis kaip 20 tonų termiškai neapdoroto plieno per valandą, eksploatavimas;
 - 2.3.2. kalvių, turinčių kūjus, kurių kiekvieno energija didesnė kaip 50 kilodžaulių ir kurių koringumas didesnis kaip 20 MW, eksploatavimas;
 - 2.3.3. dengimas apsauginėmis lydyto metalo dangomis, kurių įkrova didesnė kaip 2 tonos termiškai neapdoroto plieno per valandą;
- 2.4. juodųjų metalų liejyklų, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną, eksploatavimas;
- 2.5. spalvotųjų metalų apdirbimas:
 - 2.5.1. neapdirbtų spalvotųjų metalų gamyba iš rūdos, koncentratų arba antrinių žaliavų, naudojant metalurginius, cheminius arba elektrolitinius procesus;
 - 2.5.2. spalvotųjų metalų, įskaitant regeneruotus produktus, lydymas, įskaitant legiravimą, ir spalvotųjų metalų liejyklų eksploatavimas, kai švino ir kadmio lydymo pajėgumas didesnis kaip 4 tonos per dieną, o visų kitų metalų – 20 tonų per dieną;
- 2.6. metalų ir plastiko medžiagų paviršių apdorojimas elektrolizės arba cheminiais procesais, kai dengimo vonių tūris didesnis kaip 30 m³.

3. Mineralinių medžiagų apdirbimo ir naudingųjų iškasenų pramonė:

- 3.1. cemento, kalkių ir magnio oksido gamyba:
 - 3.1.1. cemento klinkerio gamyba rotacinėse krosnyse, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 500 tonų per dieną, arba kitose krosnyse, kurių gamybos pajėgumas didesnis

kaip 50 tonų per dieną;

3.1.2. kalkių gamyba krosnyse, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną;

3.1.3. magnio oksido gamyba krosnyse, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną;

3.2. asbesto arba produktų iš asbesto gamyba;

3.3. stiklo, įskaitant stiklo pluoštą, gamyba, kai lydymo pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną;

3.4. mineralinių medžiagų lydimas, įskaitant mineralinio pluošto gamybą, kai lydymo pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną;

3.5. keraminių gaminių gamyba degimo būdu, ypač stogų čerpių, plytų, ugniai atsparių plytų, čerpių, molio dirbinių arba porceliano, kai gamybos pajėgumas didesnis kaip 75 tonos per dieną ir (ar) kai degimo krosnies pajėgumas didesnis kaip 4 m³, o vienos krosnies džiovinimo talpa didesnė kaip 300 kg/m³;

3.6. naftos gavybos aikštelės, kai naftos išgavimas vidutiniškai siekia daugiau kaip 50 m³ per parą;

3.7. kasybos įrenginiai, įskaitant kasybos atliekų įrenginius, kuriems taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/21/EB.

4. Chemijos pramonė:

Gamyba pagal šioje dalyje apibrėžtų veiklos rūšių kategorijas yra medžiagų arba medžiagų grupių, išvardytų šio priedo 4.1 ir 4.6 punktuose, pramoninio masto gamyba chemiškai arba biologiškai jas perdirbant.

4.1. organinių cheminių medžiagų gamyba:

4.1.1. angliavandenilių (linijinių arba ciklinių; sočiųjų arba nesočiųjų; alifatinių arba aromatinų);

4.1.2. deguonies turinčių organinių junginių: alkoholio, aldehydų, ketonų, karboksirūgščių, esterių ir esterių mišinių, acetatų, eterių, peroksidų, epoksidinių dervų;

4.1.3. sieros turinčių organinių junginių;

4.1.4. azoto turinčių organinių junginių: aminių, amidų, nitrozo ir nitro junginių arba nitratų, nitrilų, cianatų, izocianatų;

4.1.5. fosforo turinčių organinių junginių;

4.1.6. halogenintų angliavandenilių;

4.1.7. metalo organinių junginių;

4.1.8. plastinių medžiagų (polimerų, sintetinio pluošto ir pluošto, turinčio celiuliozės);

4.1.9. sintetinio kaučiuko;

4.1.10. dažiklių ir pigmentų;

4.1.11. paviršinio aktyvumo agentų ir medžiagų;

4.2. neorganinių cheminių medžiagų gamyba:

4.2.1. dujų – amoniako, chloro arba vandenilio chlorido, fluoro arba vandenilio fluoro, anglies oksido, sieros turinčių junginių, azoto oksidų, vandenilio, sieros dioksido, karbonilo chlorido (fosgeno);

4.2.2. rūgščių – chromo rūgšties, fluoro vandenilio rūgšties, fosforo rūgšties, azoto rūgšties, druskos rūgšties, sieros rūgšties, oleumo, sulfitinių rūgščių;

4.2.3. bazių – amonio hidroksido, kalio hidroksido, natrio hidroksido;

4.2.4. druskos – amonio chlorido, kalio chlorato, kalio karbonato, natrio karbonato, perborato, sidabro nitrato;

4.2.5. ne metalų, metalo oksidų arba kitų neorganinių junginių – kalcio karbido, silicio, silicio karbido;

4.3. fosforo, azoto arba kalio trąšų (paprastų ar kompleksinių) gamyba;

4.4. augalų apsaugos produktų arba biocidų gamyba;

4.5. farmacijos produktų, įskaitant tarpinius produktus, gamyba;

4.6. sprogmenų gamyba.

5. Atliekų, nuotekų tvarkymas:

5.1. pavojingų atliekų šalinimas arba naudojimas, kai pajėgumas didesnis kaip 10 tonų per dieną, įskaitant vieną ar daugiau šių veiklos rūšių:

5.1.1. biologinį apdorojimą;

5.1.2. fizikinį cheminį apdorojimą;

5.1.3. sumaišymą arba maišymą prieš perduodant vykdyti bet kurią kitą veiklos rūšį nei išvardintosios šio priedo 5.1 ir 5.2 punktuose;

5.1.4. perpakavimą prieš perduodant vykdyti bet kurią kitą veiklos rūšį nei išvardintosios šio priedo 5.1 ir 5.2 punktuose;

5.1.5. tirpiklių atnaujinimą ir (ar) regeneravimą;

5.1.6. neorganinių medžiagų, išskyrus metalus arba metalo junginius, perdirbimą ir (ar) atnaujinimą;

5.1.7. rūgščių arba bazių regeneravimą;

5.1.8. taršai mažinti skirtų sudėtinių dalių naudojimą;

5.1.9. katalizatorių sudėtinių dalių naudojimą;

5.1.10. pakartotinį naftos rafinavimą arba kitokį pakartotinį naftos produktų naudojimą;

5.1.11. sukaupimą žemės paviršiuje;

5.2. atliekų šalinimas arba naudojimas atliekų deginimo arba bendro atliekų deginimo įrenginiuose:

5.2.1. nepavojingų atliekų, kai pajėgumas didesnis kaip 3 tonos per valandą;

5.2.2. pavojingų atliekų, kai pajėgumas didesnis kaip 10 tonų per dieną;

5.3. nepavojingų atliekų šalinimas, kai pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną, įskaitant vieną ar daugiau toliau nurodytų veiklos rūšių, išskyrus nuotekų dumblo iš komunalinių nuotekų valymo įrenginių apdorojimo veiklą:

5.3.1. biologinį apdorojimą;

5.3.2. fizikinį-cheminį apdorojimą;

5.3.3. atliekų paruošimą deginimui arba bendram deginimui;

5.3.4. šlakų ir pelenų apdorojimą;

5.3.5. metalo atliekų, įskaitant elektros ir elektroninės įrangos atliekas ir netinkamų naudoti transporto priemonių laužą ir jų sudedamųjų dalių atliekas, apdorojimą smulkintuvuose;

5.4. nepavojingų atliekų naudojimas arba naudojimas ir šalinimas kartu, kai pajėgumas didesnis kaip 75 tonos per dieną, įskaitant vieną ar daugiau toliau nurodytų veiklos rūšių, išskyrus nuotekų dumblo iš komunalinių nuotekų valymo įrenginių apdorojimo veiklą:

5.4.1. biologinį apdorojimą;

5.4.2. atliekų paruošimą deginimui arba bendram deginimui;

5.4.3. šlakų ir pelenų apdorojimą;

5.4.4. metalo atliekų, įskaitant elektros ir elektroninės įrangos atliekas ir netinkamų naudoti transporto priemonių laužą ir jų sudedamųjų dalių atliekas, apdorojimą smulkintuvuose.

Tais atvejais, kai vienintelė vykdoma atliekų tvarkymo veikla yra anaerobinis apdorojimas, šios veiklos pajėgumas turi būti 100 tonų per dieną ir daugiau.

5.5. sąvartynai, kaip apibrėžta Atliekų tvarkymo įstatyme, priimančys daugiau negu 10 tonų atliekų per dieną arba kurių bendras pajėgumas didesnis kaip 25 000 tonų, išskyrus inertinių atliekų sąvartynus;

5.6. laikinasis pavojingųjų atliekų laikymas, kuriam netaikomas 5.5 punktas, prieš atliekant bet kurios 5.1, 5.2, 5.5 ir 5.7 punktuose išvardintos rūšies veiklą, kai bendras pajėgumas yra didesnis kaip 50 tonų, išskyrus laikinąjį laikymą atliekų susidarymo vietoje prieš surenkant;

5.7. likviduojami sąvartynai;

5.8. metalo laužo tvarkymo aikštelės;

- 5.9. automobilių ir kitos įrangos demontavimo aikštelės;
- 5.10. gyvulių ir paukščių gaišenų ir kitų atliekų kapinynai;
- 5.11. nuotekų dumblo sandėliavimo aikštelės, įskaitant ežerų, upių, jūros, kanalų valymo metu susidarancias nuosėdas;
- 5.12. nuotekų filtravimo gamtinėmis sąlygomis įrenginiai, kurių pajėgumas daugiau kaip 50 m³ per dieną;
- 5.13. nuotekų valymo įrenginiai, kurių pajėgumas viršija 15000 gyventojų ekvivalentą;
- 5.14. užteršto dirvožemio, grunto, dumblo valymo vietos, kurių valymo pajėgumas daugiau kaip 3500 m³ dirvožemio.

6. Kitos veiklos rūšys:

- 6.1. pramoniniuose įrenginiuose atliekama šių gaminių gamyba:
 - 6.1.1. celiuliozė iš medienos arba kitų pluoštinių medžiagų;
 - 6.1.2. popieriaus ar kartono, kai gamybos pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną;
 - 6.1.3. vienos ar daugiau rūšių medžio plokščių: orientuotų skiedrantų plokščių, smulkintų plokščių arba plaušų plokščių, kai gamybos pajėgumas didesnis kaip 600 m³ per dieną;
- 6.2. pirminis pluošto arba tekstilės apdorojimas (plovimas, balinimas, merserizavimas) arba dažymas, kai apdorojimo pajėgumas didesnis kaip 10 tonų pluošto per dieną;
- 6.3. kailių ir odų rauginimas, kai apdorojimo pajėgumas didesnis kaip 12 tonų gatavos produkcijos per dieną;
- 6.4. skerdyklų ir maisto pramonės įrenginių eksploatavimas:
 - 6.4.1. skerdyklų, kurių skerdienos gamybos pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną, eksploatavimas;
 - 6.4.2. apdorojimo ir perdirbimo veikla (išskyrus atvejus, kai šiame punkte nurodytos perdirbtos ar neperdirbtos žaliavos tik pakuojamos) maisto produktams arba gyvulių pašarams gaminti iš:
 - 6.4.2.1. gyvulinės žaliavos (išskyrus pieną), kai galutinio produkto gamybos pajėgumas didesnis kaip 75 tonos per dieną;
 - 6.4.2.2. augalinės žaliavos, kai galutinio produkto gamybos pajėgumas didesnis kaip 300 tonų per dieną arba 600 tonų per dieną, kai įrenginys veikia ne ilgiau kaip 90 dienų iš eilės bet kuriais metais;
 - 6.4.2.3. gyvulinių ir augalinių žaliavų mišinio tiek kombinuotuose, tiek atskiruose produktuose, kai pagaminamos produkcijos gamybos pajėgumas tonomis per dieną yra: didesnis kaip 75 t, jei galutinės produkcijos gamybos pajėgumo gyvūninės kilmės medžiagos dalis (svorio procentais) yra lygi arba daugiau nei 10; arba $[300 - (22,5 \times A)]$ (kai A yra galutinės produkcijos gamybos pajėgumo gyvūninės medžiagos dalis svorio procentais) visais kitais atvejais;
Pakuotė neįtraukiama į galutinį produkto svorį.
Šis 6.4.2.3 punktas netaikomas, kai žaliavą sudaro tik pienas;
 - 6.4.2.4. pieno apdorojimas ir perdirbimas, kai per dieną priimama daugiau kaip 200 tonų pieno (metinis vidurkis);
 - 6.5. gyvulių skerdenų ir gyvūninių atliekų šalinimas arba perdirbimas, kai apdorojimo pajėgumas didesnis kaip 10 tonų per dieną;
 - 6.6. intensyvus paukščių arba kiaulių auginimas, kai:
 - 6.6.1. yra daugiau kaip 40 000 vietų naminiams paukščiams;
 - 6.6.2. yra daugiau kaip 2 000 vietų mėsiniams kiaušiams (daugiau kaip 30 kg);
 - 6.6.3. yra daugiau kaip 750 vietų paršavedėms;
 - 6.7. naudojant organinius tirpiklius atliekamas medžiagų, daiktų arba gaminių paviršiaus apdorojimas – taurinimas, šlichtinimas, dengimas, riebalų šalinimas, atspariu vandeniui darymas, klįjavimas, dažymas, valymas arba impregnavimas, kai organinio tirpiklio

sunaudojimo pajėgumas didesnis kaip 150 kg per valandą arba didesnis kaip 200 tonų per metus;

6.8. anglies (perdegtos anglies) arba elektrografito gamyba deginimo arba grafitizacijos būdu;

6.9. medienos ir medienos gaminių konservavimas naudojant chemines medžiagas, kai gamybos pajėgumas didesnis kaip 75 m³ per dieną, išskyrus vien tik apdorojimą siekiant apsaugoti medieną nuo mėlynavimo;

6.10. įrenginiuose ir įmonėse, kurių veikla išvardinta šiame priede, susidarančių gamybinių nuotekų valymas ir išleidimas į gamtinę aplinką. Šis punktas netaikomas pieno perdirbimo, vaisių ir daržovių produktų gamybos, nealkoholinių gėrimų gamybos ir išpilstymo, bulvių perdirbimo, mėsos pramonės, alaus darykloms, alkoholio ir alkoholinių gėrimų gamybos, augalinių pašarų gamybos, želatinos ir klijų gamybos iš odų ir kaulų, salyklo gamybos ir žuvies perdirbimo pramonės įmonėse susidarančių gamybinių nuotekų valymui ir išleidimui į gamtinę aplinką;

6.11. automobilių remonto dirbtuvės (daugiau kaip 5 vietų);

6.12. cukraus gamybos įmonės;

6.13. kelių barstymo druskų, tirpalų sandėliavimo aikštelės ir saugyklos;

6.14. vietovės, esančios kariniais tikslais naudotuose sklypuose, kur vyksta arba vyko pavojingų medžiagų naudojimas, tvarkymas ir saugojimas;

6.15. laivų, skraidymo aparatų remonto dirbtuvės;

6.16. pavojingų cheminių medžiagų saugyklos, kurių talpyklų tūris daugiau kaip 5 m³;

6.17. augalų apsaugos produktų ir biocidų sandėliavimo vietos, buvusios sandėliavimo vietos;

6.18. medžio impregnavimas, įvairių medžiagų valymas naudojant tirpiklius;

6.19. vietovės oro uostuose, kur vyksta arba vyko pavojingų medžiagų naudojimas, tvarkymas, saugojimas;

6.20. ant kranto esančios vietovės uostuose, kur vyksta arba vyko pavojingų medžiagų naudojimas, tvarkymas, saugojimas, išskyrus žvejybos uostus ir keleivių terminalus su mažiau nei 300 000 keleivių per metus;

6.21. pramoninės sauso cheminio valymo įmonės;

6.22. pavojingų medžiagų gabenimo vamzdynai, perdavimo stotys, jungtys ir vietovės, kur įvyko pavojingų medžiagų nutekėjimai.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, *Žin.*, 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

JAUTRIŲ TARŠAI TERITORIJŲ GRUPĖS

I (labai jautri)	II (jautri)
- geriamojo ir natūralaus mineralinio požeminio vandens šaltinių sanitarinės apsaugos zonos (toliau – SAZ) griežto režimo, taršos apribojimo ir bakteriologinės taršos apribojimo juostos, nustatytos vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 44:2006; - paviršinio vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos; - saugomos teritorijos, nurodytos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme išskyrus nacionalinius ir regioninius parkus; - kitos panašaus tipo teritorijos, atitinkančios žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacijas, nustatytas Žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacijoje [6.18].	- žemės ūkio kultūrų auginimo teritorijos; - rekreacinės; - gyvenamosios paskirties; - geriamojo ir natūralaus mineralinio požeminio vandens šaltinių SAZ cheminės taršos apribojimų juostos 3a sektorius, nustatytas vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 44:2006; - kitos panašaus tipo teritorijos, atitinkančios žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacijas, nustatytas Žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacijoje [6.18].
III (vidutiniškai jautri)	IV (mažai jautri)
- miško teritorijos; - geriamojo ir natūralaus mineralinio požeminio vandens šaltinių SAZ cheminės taršos apribojimo juostos 3b sektorius, nustatytas vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 44:2006; - paviršinio vandens telkinių apsaugos zonos; - komercinės (prekybos centrai ir kt.) paskirties teritorijos; - kitos panašaus tipo teritorijos, atitinkančios žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacijas, nustatytas Žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacijoje [6.18].	- pramoninės ir industrinės paskirties teritorijos; - automobilių keliai; - naftos gavybos (naftos gręžinių aikštelės) ir kt.; - naftos ir skystų NP sandėliavimo, perdirstymo ir krovos vietos (saugyklos, degalinės, terminalai ir kt.); - geležinkelio keliai sankasos ribose; - naftotiekio siurblių teritorijos; - kitos panašaus tipo teritorijos, atitinkančios žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacijas, nustatytas Žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacijoje [6.18].

**CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ RIBINĖS VERTĖS DIRVOŽEMYJE, GRUNTE IR
POŽEMINIAME VANDENYJE**

Cheminė medžiaga**	Dirvožemis, gruntas				Požeminis vanduo	
	Jautrių taršai teritorijų grupės*					
	I	II	III	IV	I	II, III, IV
	mg/kg sausos medžiagos				µg/l	
Arsenas (As)	10	20	30	80	10	50
Alachloras	NT	NT	NT	NT	0,1	20
Alavas (Sn)	10	20	30	40	20	1000
Aldrinas	0,05	0,05	0,1	0,2	0,1	1
Anglies tetrachloridas (tetrachlormetanas)	1	1	5	20	6	10
Anilinas	5	5	100	500	NT	NT
Antracenas	0,5	5	70	2000	0,01	5
Atrazinas	0,2	3	6	30	1	150
Baris (Ba)	500	700	1000	1500	700	2000
Benz(b)fluoroantenas	2	2	12	30	0,2	1,2
Benz(g,h,i)perilinas	20	160	3000	4600	0,05	0,2
Benz(k)fluoroantenas	10	10	22	400	0,05	0,76
Benzenas	0,25	0,5	15	50	10	50
Benzo(a)pirenas	0,1	0,5	1,5	3	0,5	1
Berilis (Be)	5	10	15	20	5	50
Bifenilas	0,9	4	10	1000	350	1700
Boras	40	50	200	400	1000	5000
Chlordanas	0,05	0,1	0,3	6	0,1	0,2
Chlorfenvinfosas	100	300	700	1000	1	25
Chloridai (Cl)	60	60	350	350	200 mg/l	500 mg/l
Chlorpirifosas	50	100	230	3000	1	100
Chrizenas	0,5	2	10	19	0,01	1,5
Chromas (Cr)	50	80	300	600	25	100
Cianidai (bendras), CN	5	5	5	50	50	100
Cinkas (Zn)	75	300	600	1200	300	1000
1,2-dichlorešanas (DCE)	0,02	0,035	2	4	30	400
1,2-dichlorpropanas (1,2-DCP)	0,12	2	10	40	5	80
1,2-dibromo-3 -chlorpropanas (DBCP)	NT	NT	NT	NT	0,1	10
2,4-D (dichlorfenoksiacto rūgštis)	0,1	0,1	0,5	9	20	100
2,4-DB	NT	NT	NT	NT	40	100
2,4-dimetilfenolis	1	1	1600	20000	140	20000
2,6-dimetilfenolis	1	1	50	600	25	25
3,4-dimetilfenolis	1	1	70	1000	40	40
DDD	0,1	2	2	100	0,1	6
DDE	0,1	1,6	1,6	8	0,1	20
DDT (dichlordifeniltrichlorešanas)	0,01	0,1	1,9	8	0,1	10
Dichlormetanas (Metilenchloridas)	0,13	0,35	2	3,5	20	1000
Dieldrinas	0,005	0,005	0,04	0,2	0,1	0,1

Cheminė medžiaga**	Dirvožemis, gruntas				Požeminis vanduo	
	Jautrių taršai teritorijų grupės*					
	I	II	III	IV	I	II, III, IV
	mg/kg sausos medžiagos				µg/l	
Endosulfanas	0,2	0,6	6	60	0,1	5
Endrinas	0,05	0,1	23	300	0,1	0,1
Etilbenzenas	1,5	5	10	50	5	300
Fenantrenas	5	60	1200	1600	0,01	5
Fenolis	5	10	40	60	20	2000
Fluoridai, F	200	200	2000	6000	1500	8000
Fluoroantenas	20	20	40	240	1	4
Gyvsidabris (Hg)	0,25	0,5	0,75	1	1	1
Heksachlorbenzenas (HCB)	0,05	0,5	5	55	0,1	0,5
Heksachlorcikloheksanas (HCH)	0,02	0,4	0,5	4	0,1	4
Heksachlorešanas	0,5	1	5	10	2,5	15
Heptachloras	0,005	0,05	0,1	4	0,1	0,3
Heptachloro epoksidai	0,005	0,05	0,1	4	0,1	30
Hidrohinonas	NT	NT	NT	NT	0,2	800
Inden(1,2,3-cd)pirenas	1	12	25	390	0,05	0,1
Kadmis (Cd)	0,75	1,5	2,5	3	1,5	6
Kobaltas (Co)	20	40	60	120	25	100
Ksilenas	0,1	5	15	50	50	500
Manganas	1000	1500	2000	10000	NT	NT
1-metilnaftalenas	NT	NT	NT	NT	10	10000
2-metilnaftalenas	4	4	300	4000	10	10000
Metilchlorpirifosas	NT	NT	NT	NT	1	10
Metoksichloras	2	4	300	2000	0,1	20
Molibdenas (Mo)	2,5	5	7,5	15	250	400
Naftalenas	1,5	5	15	160	10	70
Nikelis (Ni)	50	75	150	300	20	100
Nitratai, NO ₃	130	130	130	130	50 mg/l	100 mg/l
Nitritai, NO ₂	NT	NT	NT	NT	0,5 mg/l	1,0 mg/l
Nitrobenzenas	2	2	40	500	5	200
4-nitrofenolis	0,5	0,5	400	5000	40	290
Pentachlorbenzenas	1	1	60	400	0,6	29
Pentachlorfenolis	0,5	100	100	250	9	45
Pirenas	5	125	250	1000	0,05	90
Polichlorintieji bifenilai (PCB)	0,1	0,3	1	20	0,02	0,2
Prometrinas	0,5	3	50	100	1	150
Propazinas	0,5	3	1200	1200	1	250
Selenas (Se)	0,75	1,5	2,5	4,5	10	100
Sidabras (Ag)	0,25	0,5	0,75	2	10	40
Simazinas	0,2	1	5	140	2	50
Stibis (Sb)	5	10	15	30	5	20
Stirenas	0,3	0,5	5	100	20	300
Sulfatai (SO ₄)	NT	NT	NT	NT	200 mg/l	1000 mg/l
Švinas (Pb)	50	80	150	500	25	75
Tetrachloretilenas (PCE)	0,05	0,5	1,5	5	40	100
Toluenas	0,3	5	135	200	500	1000
Trichlorbenzenai	2	20	30	80	20	70
Trichloretilenas (TCE)	0,5	1,5	2	10	40	500
Trifluralinas	NT	NT	NT	NT	20	100
Uranas (U)	10	20	30	40	2	15

Cheminė medžiaga**	Dirvožemis, gruntas				Požeminis vanduo	
	Jautrių taršai teritorijų grupės*					
	I	II	III	IV	I	II, III, IV
	mg/kg sausos medžiagos				µg/l	
Vanadis (V)	80	150	300	450	100	200
Varis (Cu)	35	75	100	200	60	2000
Vinilchloridas	0,02	0,02	0,15	0,35	0,3	5
Fosfatai (PO ₄)	NT	NT	NT	NT	0,7 mg/l	3,3 mg/l
Pesticidai (bendras kiekis)	0,1	0,1	0,1	NT	0,1	0,5
Naftos produktai ir angliavandeniliai***	NT	NT	NT	NT	NT	NT

* Jautrių taršai teritorijų grupės nurodytos Reikalavimų 2 priede. Kelių jautrių taršai teritorijų grupėse esantiems objektams taikomi didesnio jautrumo taršai grupės reikalavimai.

**Metalų koncentracija vertinama nustatant bendrą metalo kiekį.

NT– netaikoma.

***Dirvožemio (grunto) ir požeminio vandens tarša vertinama vadovaujantis Naftos produktais užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimais LAND 9-2009.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, Žin., 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

Nr. [D1-739](#), 2015-10-13, paskelbta TAR 2015-10-21, i. k. 2015-16620

CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ PATIKSLINTOS RIBINĖS VERTĖS (RVp) NUSTATYMAS DIRVOŽEMYJE IR GRUNTE

1. Organinėms cheminėms medžiagoms (išskyrus policiklinius aromatinius angliavandenilius)

$$RVp = RV \times \frac{OM(\%) }{3}, \quad (1)$$

čia:

RVp – cheminių medžiagų patikslinta ribinė vertė (mg/kg);

RV – cheminių medžiagų ribinė vertė (mg/kg);

OM (%) – dirvožemio, grunto organinės medžiagos kiekis (%). Tais atvejais, kai nustatytas dirvožemio, grunto organinės medžiagos kiekis yra daugiau kaip 10% ar mažiau kaip 3%, į formulę įvedamos vertės atitinkamai 10% arba 3%.

2. Policikliniams aromatiniams angliavandeniliams (PAA)

$$RVp = RV \times (A + (B \times OM(\%))), \quad (2)$$

čia:

RVp – cheminių medžiagų patikslinta ribinė vertė (mg/kg);

RV – cheminių medžiagų ribinė vertė (mg/kg);

OM (%) – dirvožemio, grunto organinės medžiagos kiekis (%). Tais atvejais, kai nustatytas dirvožemio, grunto organinės medžiagos kiekis yra daugiau kaip 10% ar mažiau kaip 3%, į formulę įvedamos vertės atitinkamai 10% arba 3%;

A , B – koeficientai, kurių vertės priklauso nuo policiklinių aromatinių angliavandenilių (1 lentelė).

1 lentelė. A , B vertės policiklinių aromatinių angliavandenilių RVp nustatyti

Organinė cheminė medžiaga	Žemės naudojimo būdai							
	I		II		III		IV	
	A	B	A	B	A	B	A	B
Acenaftenas	1,0	0,0	1,0	0,0	0,72	0,14	0,27	0,37
Acenaftilenas	0,74	0,13	0,74	0,13	0,63	0,19	0,59	0,21
Antracenas	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0
Benzo(a)antracenas	0,94	0,029	0,94	0,029	0,86	0,069	1,0	0,0
Benzo(a)pirenas	1,0	0,0	1,0	0,0	0,92	0,041	1,0	0,0
Benzo(b)fluorantenai	0,96	0,021	0,95	0,021	0,74	0,13	1,0	0,0
Benzo(g,h,i)perilenas	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0
Benzo(k)fluorantenai	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0
Chrizenas	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0
Dibenz(a,h)antracenas	1,0	0,0	1,0	0,0	0,91	0,044	1,0	0,0
Fenantrenas	0,26	0,37	0,26	0,37	0,15	0,42	1,0	0,0
Fluorantenai	0,68	0,16	0,68	0,16	0,49	0,25	0,98	0,012
Fluorenas	0,082	0,46	0,082	0,46	1,0	0,0	1,0	0,0
Indeno(1,2,3-cd)pirenas	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0
Naftalenas	0,64	0,18	0,64	0,18	0,79	0,10	0,02	0,49

Organinė cheminė medžiaga	Žemės naudojimo būdai							
	I		II		III		IV	
	A	B	A	B	A	B	A	B
Pirenas	0,44	0,28	0,44	0,28	1,0	0,0	1,0	0,0

3. Sunkiesiems metalams

$$RVp = RV \times \frac{A + (B \times M(\%)) + (C \times OM(\%))}{A + (B \times 10) + (C \times 3)}, \quad (3)$$

čia:

RVp – cheminių medžiagų patikslinta ribinė vertė (mg/kg);

RV – cheminių medžiagų ribinė vertė (mg/kg);

M (%) – tiriamo dirvožemio, grunto molio dalelių (mažesnių kaip 0,002 mm) kiekis (%). Tais atvejais, kai nustatytas dirvožemio, grunto molio dalelių kiekis yra daugiau kaip 50 % ar mažiau kaip 10%, į formulę įvedamos vertės atitinkamai 50 % arba 10 %;

OM (%) – dirvožemio, grunto organinės medžiagos kiekis (%). Tais atvejais, kai nustatytas dirvožemio, grunto organinės medžiagos kiekis yra daugiau kaip 10 % ar mažiau kaip 3 %, į formulę įvedamos vertės atitinkamai 10 % arba 3 %.

A, *B*, *C*–koeficientai, kurių vertės priklauso nuo sunkiųjų metalų (2 lentelė).

2 lentelė. *A*, *B*, *C* vertės sunkiųjų metalų *RVp* nustatyti

Sunkusis metalas	A	B	C
Alavas	4,0	0,6	0,0
Arsenas	15	0,4	0,4
Baris	30	5,0	0,0
Berilis	8,0	0,9	0,0
Chromas	50	2,0	0,0
Cinkas	50	3,0	1,5
Gyvsidabris	0,2	0,0034	0,0017
Kadmis	0,4	0,007	0,021
Kobaltas	2,0	0,28	0,0
Nikelis	10	1,1	0,0
Švinas	50	1,0	1,0
Vanadis	12	1,2	0,0
Varis	15	0,6	0,6

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-583](#), 2013-07-26, Žin., 2013, Nr. 86-4325 (2013-08-07), i. k. 113301MISAK00D1-583

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 30 d. įsakymo Nr. D1-230 "Dėl Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimų patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-739](#), 2015-10-13, paskelbta TAR 2015-10-21, i. k. 2015-16620

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 30 d. įsakymo Nr. D1-230 „Dėl Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos / apsaugos reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimo

